



Interoga TIFF
Pablo Berger, regizorul
lui *Albă ca zăpada*.

»Pagina 4



Fără limită
Ulrich Seidl și cele trei
Paradisuri ale sale.

»Pagina 6



**Ce se întâmplă,
documentarele?**
*În căutarea lui Sugar
Man*, Oscarul 2013.

»Pagina 12

APERITIFF

Publicație oficială a TIFF

#2

Sâmbătă, 1 iunie, 2013
www.tiff.ro

TIFF.12 Transilvania International
Film Festival Cluj-Napoca 31.05-9.06.2013

English Pages: 14 - 15

Weekend la Castel: *Albă ca zăpada*

Astăzi la Castelul Bánffy va avea loc proiecția filmului mut, alb-negru realizat în 2012. Pelicula lui Pablo Berger este unul dintre cele mai premiate filme ale anului, în palmaresul său avînd zece premii Goya.

Pablo Berger realiza acum cîțiva ani *Torremolinos 73*, în care un vînzător *door-to-door* de enciclopedii se trezește că are ocazia să devină regizor, ba chiar să facă un *remake* iberic la *A șaptea pecete*. Ulterior, își dă seama că filmul se transformă într-un film porno cu parfum de actriță suedeză. *Blancanieves* este un proiect cu mult mai curajos, și cu mult mai bibilit. *Albă ca zăpada* își mută volanele din recele Nord în Andaluzia, în Sevilla anilor 1920, și își schimbă numele în Carmen. Prea-frumoasa fată (Macarena García), orfană de mamă, este uitată și de tatăl ei, un fost celebru toreador, acum doar un bărbat prins în mrejele noii neveste (Maribel Verdú - *Y tu mamá también*, *Los girasoles ciegos*). Carmen(cita), după ce este crescută de bunica ei care îi însuflă pasiunea pentru flamenco, pornește la drum în căutarea unui rost. Devine femeie-toreador, face echipă cu un grup de pitici la fel de *torero-like*, e salvată de un prinț și ovaționată. E interesant să privești astăzi cum cinematografia se întoarce în timp, la origini, și revigorează



vechi forme de expresie tehnică. În definitiv, nici filmul 3D nu este o invenție a mileniului 3. *Blancanieves*, film spaniol, mut (dar cu o coloană muzicală percutantă), filmat în formatul clasic 4:3, „fură” din patrimoniul cinematografic european mărci vizuale

inconfundabile. De altfel, filmul a fost finanțat în mare parte de francezi și nu ar mira pe nimeni să recunoască stilul lui Theodor Dreyer planînd asupra întregului lungmetraj. Spre deosebire de alți contemporani, un exemplu ar fi canadianul Guy Maddin (*Brand Upon*

the Brain! A Remembrance in 12 Chapters), care explorează filmul mut dezlinat (arhaic) și transformă imperfecțiunile vizuale în bun post-modern, Berger e atent la imagine, iar aducerea în actualitate a subiectului o face prin mizanscenă. Pentru că un film bun se vede

cel mai bine pe stomacul plin, proiecția filmului va fi precedată de o degustare a unor mîncăruri tradiționale spaniole, udată cu sangria și de un concert de chitară spaniolă.

Bogdan Minea

Cinematografele TIFF

→ **FLORIN PIERSIC**
P-ța. Mihai Viteazul, nr. 11

→ **ARTA**
Str. Universității, nr. 3

→ **VICTORIA**
B-dul Eroilor, nr. 51

→ **CINEMA CITY**
(în incinta Iulius Mall)

→ **ODEON CINEPLEX / CINEMA CITY POLUS**
(în incinta Polus Center)

→ **CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR**
P-ța. Lucian Blaga, nr. 1-3

→ **URSUS OPEN AIR**
(Piața Unirii)

→ **INSTITUTUL FRANCEZ CLUJ**
str. I.C. Brătianu, nr. 22

→ **MĂNĂȘTUR OPEN AIR**
(la terenurile de sport, în zona complexului „Nora”)

→ **Casa TIFF**
Str. Universității, nr. 6

TIFF Cineconcert

Must go: Bagdad Fantasie



Douglas Fairbanks transformat în arab călărind un Pegasus multicolor pe nori mov. Cam așa se prezintă varianta lui *The Thief of Baghdad* care va putea fi văzută astăzi la Cinema Florin Piersic. Filmul era, oricum, în anul 1924, una dintre apoteozele cinema-ului de dinainte de cinema. În muțimea lui, se manifesta în niște decoruri și proporții fantasmagorice, ocazie de a arăta americanilor o lume complet exotica și orientala, o poveste în care Douglas Fairbanks cel arab poate să debardeze prin exuberanțele a șapte țărîmuri vizitate în scopul cîștigării inimii prințesei. Exuberanța coloristică atentată de original într-un 1924 cît se poate de alb-negru se rezuma atunci la spălarea imaginii prin diverse culori. Pe aceeași lungime de undă, dar în egală măsură mută, varianta acompaniată de Sami Pageaux Waro ia intențiile originalului și le aruncă într-un caleidoscop psihotrop, pop art-ist și paroxist. Și nici măcar nu exagerez. Cu siguranță una dintre cele mai unice (dublul superlativ se permite întotdeauna la TIFF) și satisfăcătoare experiențe de la ediția aceasta, veniți și vedeți cum se abuzează de mediul filmic în cel mai jucăuș-entuziast mod posibil. Și cu muzică live.

Acompaniamentul live pentru un film deja trecut de testul anilor nu poate fi făcut decît de oameni talentați a căror viziune poate dubla și accentua mesajul cinematografic al producției. În cazul *Hoțului din Bagdad* e vorba de unul dintre cei mai talentați (și inovatori) muzicieni din Insulele Reunion, Sami Pageaux Waro. Cunoscut pentru pasiunea sa pentru looping (tehnica din muzica electronică), Sami combină Trance-ul, Maloya și World Music cu instrumente tradiționale din țara sa natală – Kora, Likembe, Cajon, Daf etc. Avînd în prim-plan accente muzicale cu specific arab, într-o combinație ce merge la fix cu povestea filmului, Sami profită și transformă o experiență vizuală într-una multisenzorială ce îmbină muzica cu imaginea și provoacă publicul la experiențe noi. Cu stări ce persistă datorită tehnicii de auto-looping pe care multi-instrumentalul Sami o folosește cu iscusință, *Bagdad Fantasie* este un spectacol complet, complex și imposibil de trecut cu vederea. **Cineconcertul este prezentat de Institutul Francez și va avea loc la Cinema Florin Piersic de la ora 18:45.**

Cătălin Moise & Bogdan Beșliu

AperiTIFF

Redactor șef:
Laura Popescu

Reporteri:
Ion Indolean
Flavia Dima
Bogdan Beșliu
Andrada Lăutaru
Cătălina Mătășaru
Bogdan Sucilă

Redactori:

Anca Grădinariu
Cristi Mărculescu
Cătălin Mesaru
Radu Meza
Bogdan Minea
Cătălin Moise

Fotografi:
Vlad Gherman
Razvan Șut

Graphic design:
Andrei Pastuhov
Vasile Pipaș

Pagina de engleză:

Jay Weissberg
Martin Blaney
Codruța Crețulescu

Distribuție:
Ionuț Husti

Tipărit la:
Media Pro

TIFF la cald

Gala de deschidere
TIFF 2013

Foto: Vlad Gherman

A seară au participat la deschiderea TIFF-ului peste 1600 de spectatori. Numită „locul cel mai cald al festivalului”, Piața Unirii a fost și anul acesta locul în care TIFF-ul și-a deschis, oficial, ecranele. Afară au fost 14 grade... Cer roz și scaune verzi care încep să fie modelate după trupurile cineaștilor.

Priviri curioase sînt aruncate și din afara panourilor ce au transformat o parte din Piața Unirii într-un cinematograful în aer liber. Cu umbrela în mîini, la spate sau în gînd, rugîndu-se să nu plouă, tot mai mulți oameni zîmbesc în așteptarea proiecției. „Am așteptat acest moment și ne bucurăm că am venit, chiar dacă

Zilele diversității

Weekend la castel

Proiectul Zilele Diversității la TIFF 2013 oferă unui număr de 200 de copii romi din colonia Pata Rât activități artistice, culinare și sportive la castelul Bánffy, de la Bonțida, dar și proiecții de filme la cinematografele *Arta* și *Florin Piersic*.

De asemenea, astăzi și mâine, la Castel, avem un program special conceput pentru familii, Weekend la Castel, care va cuprinde, pe lângă proiecții în aer liber cu acompaniament live, și concerte, activități pentru copii și spectacole culinare.

1 iunie

La ora 12:00 vor avea loc jocuri pentru copii, ateliere de fotografie, modelare în lut, origami, dans, actorie și o sesiune de gustări și băuturi spaniole găsite

de Restaurantul Hubertus. De la 17.00, Ada Milea și Dorina Chiriac îl vor aduce pe îndrăgitul „Apolodor” într-un spectacol memorabil, iar de la 18.00, copiii vor avea parte de un show de magie.

2 iunie

La ora 14.00 vor avea loc jocuri și ateliere pentru copii și un festin culinar cu bucate evreiești, gătite de Mircea Groza, Csók Zsolt și Adi Hădean din echipa „Niște țărani”. Teatrul de păpuși de la Mancha va încînta publicul cu spectacolul „János Vitéz”, de la 17.00, iar de la 20.30 se va dansa pe muzică klezmer, cu trupa Mazel Tov.

Zilele Diversității la TIFF e o secțiune sprijinită de Departamentul pentru Relații Interetnice.

Informații bilete

Puncte de vânzare:

Cinema FLORIN PIERSIC, Cinema ARTA, Cinema VICTORIA, Piața Unirii, Cinema City Odeon Cineplex și Casa TIFF.

Program:

Vineri 31 mai - Duminică 9 iunie:
09:00 - 23:00.

Prețuri:

Bilet cumpărat cu minim o zi înaintea proiecției: **10 lei**
(Preț redus pentru elevi, studenți și pensionari: **8 lei**)
Bilet de intrare unic: **12 lei**
Ursus Open Air: **8 lei**
Weekend la Castel: **10 lei**
Accesul la proiecțiile Mănăștur Open Air este gratuit.

edițiile precedente capătă viață preț de cîteva momente video, directorul festivalului, Tudor Giurgiu, prezintă două noi festivaluri cu care a animat Transilvania vara trecută: Festivalul de Film Horror și Fantastic de la Biertan și Alba Music and Film Festival. Pentru vara următoare anunță un nou proiect: „Ce culoare are Clujul?”, un festival cu motto-ul “muzică, artă, media, aventură”.

Andrada Lăutaru

■ Competiție

Dama de companie



Suedia anilor 70, o stradă lătur-ralnică. O fată de 14 devine curvă. Dar nu orice curvă, ci una pentru politicieni, interesați la vremea respectivă de trupuri fragede și bombe atomice (total legitim până la un punct). Iris e recrutată de matroana Hope și pusă să presteze cu câțiva dintre mării (și libidinoșii) guvernului suedez. Polițiști cu perciuni și aparate ridicole de supraveghere urmăresc activitatea curvelor, filează camere de hotel și interoghează pe cine apucă la marginea drumului. *Call Girl* e aparent bazat pe fapte reale și prin urmare a agitat ceva purici prin media suedeză, adăugând astfel puțin *shock value* prin borde-loisterie. *Call Girl* funcționează foarte bine și pe cont propriu ca o combinație de procedural politic și dramă cu adolescente maturizate forțat prin asfixiere sub politician-un film de gen făcut la standarde de blockbuster, dar cu destulă sevă încît să-și respecte pedigree-ul de film european.

Mark Racz

■ Competiție

Corabia lui Tezeu

Filmul de debut al tînărului regizor și scenarist Anand Ghandi se derulează mai mult ca un argument construit pe trei parabile. Pornind de la premisele unui paradox celebru formulat de Plutarh în antichitate, *Corabia lui Tezeu* pune în scenă trei cazuri simbolice

confruntate cu problema unui transplant de organe: o fotografie oarbă care în urma unui transplant de cornee vede din nou și începe să se îndoiască de capacitățile sale artistice, un călugăr activist pentru drepturile animalelor care are nevoie de un ficat și medicație testată pe animale



pentru a supraviețui, un broker care descoperă că rinichiul pe care l-a primit s-ar putea să fi fost furat. Unghiul de abordare denotă preocuparea regizorului pentru filosofie și spiritualitate, punînd sub semnul întrebării ființa umană concepută ca dualitatea spirit-trup și atacînd dintr-o poziție controversată, chiar aparent periculoasă schimbările fiziologice, etice, legale și de percepție declanșate de transplantul de organe.

Radu Meza

■ Un restaurant pe zi

Napoca 15

Napoca 15 este genul de restaurant fără vîrstă. Amenajat într-un stil elegant, te invită să-l remarci. Terasa de la stradă este pentru cei ancorați în nebunia citadină, pe cînd cea interioară îți permite să te afunzi în propriile gînduri. Cele două încăperi dinăuntru te fac să te simți într-o altă epocă. Partea artistică e susținută de meniul sofisticat, în care se remarcă supele cremă de sparanghel sau busuioc și costițele de porc Che Guevara, afundate într-un sos dulce-acrișor. Numă' bune alături de un pahar de vin roșu din gama largă și atent aleasă, disponibilă în crama proprie a restaurantului.

■ Program / sâmbătă / 1 iunie

CINEMA FLORIN PIERSIC

11:00 - 81'

Micul corb / Kauwboy

Olanda; Boudewijn Koole; EducaTIFF [1R1]

13:00 - 122'

S-a întîmplat în mai / Après mai

Franta; Olivier Assayas; 3x3 [1R2]

15:30 - 168'

Laurence până la capăt / Laurence

Anyways

Canada, Franța; Xavier Dolan; Supernova [1R3]

18:45 - 106'

CineConcert Bagdad Fantaisie

Evenimente Speciale [1R5]

21:00 - 95'

Vic+Flo au văzut ursul / Vic+Flo ont

vu un ours

Canada; Denis Côté; Supernova [1R4]

23:00 - 104'

DeAD

Germania; Sven Halfar; Umbre [1R6]

CINEMA VICTORIA

10:00 - 100'

Data expirării / Fecha de caducidad

Mexic; Kenya Márquez; Umbre [1V1]

12:30 - 113'

Zilele Filmului Românesc: scurtmet-

raje II / Romanian Shorts II

Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc; [1V2]

15:00 - 140'

Corabia lui Tezeu / Ship of Theseus

India; Anand Gandhi; Competiție [1V3]

18:00 - 52'

Cei din urmă / Els Últims

Spania; Roger Gomez; Dani Resines; EcoTIFF [1V4]

19:30 - 140'

Dama de companie / Call Girl

Suedia, Norvegia, Finlanda, Irlanda; Mikael Marc-

main; Competiție

9'

Cum să ridici luna / How to Raise the

Moon

Germania; Umbre scurtmetraje [1V5]

22:30 - 98'

Deflorarea Evei van End / The Deflow-

ering of Eva van End

Olanda; Michiel ten Horn; Competiție

11'

Castelul bătuit / The Captured Bird

Canada; Umbre scurtmetraje [1V6]

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

16:00 - 160'

Actul de a ucide / The Act of Killing

Danemarca, Norvegia, Marea Britanie; Joshua

Oppenheimer; Fără Limită [1C1]

19:00 - 83'

În căutarea lui Sugar Man / Searching

for Sugar Man

Suedia, Marea Britanie; Malik Bendjelloul; Ce se

întîmplă, documentarule? [1C2]

21:00 - 90'

Umple vidul / Fill the Void

Israel; Rama Burshtein; Supernova [1C3]

INSTITUTUL FRANCEZ CLUJ

22:00 - 85'

Domestic

România; Adrian Sitaru; Proiecție în cadrul zilelor

filmului românesc [1F1]

ODEON CINEPLEX SALA 6

15:00 - 119'

În viață / Living

Rusia; Vasili Sigarev; Acesta este sfârșitul [161]

17:30 - 92'

Patria, sexul și alte inconveniente

/ Homeland, Sex and Further

Inconveniences

Ungaria, Germania; Reka Kincses; Zluc Maghiară [162]

20:00 - 128'

Specialistul: portretul unui criminal

modern / Un spécialiste, portrait d'un

criminel moderne

Israel, Franța, Germania, Austria, Belgia; Eyal Sivan,

Rony Brauman; 3x3 [163]

22:30 - 63'

Clopoștii fericirii / The Bells of

Happiness

Slovacia; Jana Kovalčíková; Marek Šulík; Focus Slovacia

[164]

CINEMA ARTA

10:00 - 72'

Lotte și misterul pietrei Lunii / Lotte

and the Moonstone Secret

Estonia, Letonia; Heiki Ernits, Janno Põldma; EducaTIFF

[1A1]

12:30 - 270'

Ispășire / Penance

Japonia; Kiyoshi Kurosawa; Umbre [1A2]

17:30 - 94'

Ghidul / The Guide

Grecia; Zacharias Mavroudis; Focus Grecia [1A3]

19:45 - 98'

Dincolo de ziduri / Hors les murs

Belgia, Canada, Franța; David Lambert; Acesta este

sfârșitul [1A4]

22:00 - 106'

O lume nedreaptă / Unfair World

Grecia, Germania; Filippos Tsistos; Focus Grecia [1A5]

CINEMA CITY SALA 4

17:00 - 121'

Paradis: Dragoste / Paradise: Love

Austria, Germania, Franța; Ulrich Seidl; Fără Limită [141]

19:45 - 112'

Cercuri / Circles

Serbia, Germania, Franța, Slovenia, Croația; Srđan

Golubovic; Supernova [142]

22:00 - 76'

Evadarea / Escape

Norvegia; Roar Uthaug; Umbre [143]

URSUS OPEN AIR PIAȚA UNIRII

21:45 - 95'

În larg / The Deep

Islanda; Baltasar Kormakur; Piața Unirii [1U1]

MĂNĂȘTUR OPEN AIR

22:00 - 109'

Furie / Outrage

Japonia; Takeshi Kitano; Umbre [1M1]

CASTELUL BANFFY BONȚIDA

21:30 - 104'

Albă ca zăpada / Blancanieves

Spania; Pablo Berger; Evenimente Speciale [1B1]

Q & A CU REGIZORII SAU ECHIPA:
Vic + Flo au văzut ursul
Corabia lui Tezeu
Deflorarea Evei van End
Paradis: Dragoste

Ghidul
Dincolo de ziduri
O lume nedreaptă
Albă ca zăpada
Umple vidul

■ InterogaTIFF

Pablo Berger: "Filmul meu e un atac terrorist la cinema-ul contemporan"

Blancanieves/Albă ca zăpada este varianta spaniolă a uneia dintre cele mai cunoscute povești din lume. Mai vor azi oamenii să vadă ecranizări ale unor basme clasice?

O poveste precum Albă ca Zăpada se află în memoria colectivă de sute de ani. Cred că o poveste devine universală dacă trece testul timpului, și mai cred că Albă ca Zăpada nu aparține fraților Grimm, pentru că nu ei sînt autorii. Este o poveste care ne aparține tuturor. În cazul meu, am păstrat elementele de bază ale poveștii și, inspirat de acestea, am reușit să creez o poveste nouă. Da, cu siguranță cred că este loc pentru adaptări ale unor povești vechi, cunoscute.

Filmul apare la scurt timp după ce la Cannes a fost prezentat *Artistul*, un alt film mut care preia limbajul filmic al epocii. Ulterior, filmul lui Hazanavicius a avut succes, poate nesperat, atît în rîndul criticilor, cît și al publicului. A influențat cumva succesul *Artistului* pe cel al lui *Albă ca zăpada*? Dacă da, cum?

Cînd *Artistul* a ajuns pe piața spaniolă, filmul meu era deja filmat. Proiectul a început în 2005 și este al doilea meu film, la care am lucrat opt ani. Așadar, avem de-a face doar cu o coincidență. *Artistul* și *Blancanieves* sînt filme pentru publicul larg, au bugete mari, sînt făcute cu staruri de cinema și sper că succesul lor să-i determine și pe alți regizori să facă filme mute, alb-negru. Ce face filmul o artă este tocmai prezentarea unei povești

prin imagini și cred că aceste două filme sînt ca un atac terorist la cinematografia contemporană. Cînd *Artistul* și *Blancanieves* erau în stadiul de proiect, nimeni nu a crezut în ele. Toți credeau că sînt nebun. Cred că în cinema trebuie să mergem împotriva modei.

Distribuția filmului reunește trei generații de actrițe spaniole: Ángela Molina (o actriță consacrată), Macarena García, Maribel Verdú și micuța Sofia Oria. Ne puteți da detalii despre cum a fost organizat casting-ul și cum ați decis că ați găsit actorii potriviți?

Sînt foarte bucuros în legătură cu distribuția. Ángela Molina și Maribel Verdú sînt mari staruri și am fost încîntat să le am în echipă. Însă am vrut să am și fețe proaspete, ca fetița, care se află la primul ei film. Macarena García apăruse la televizor, dar e primul ei film, așa că pentru mine a fost important să combin starurile consacrate cu cele pe cale de consacrare. Pitiicii sînt și ei debutanți, în afara unuia. Ce am căutat au fost fețe, iar aici vreau să o parafrazez pe Gloria Swanson, care a spus despre *Sunset Boulevard*: "Nu avem nevoie de cuvinte, ci de fețe."

Se poate face o legătură cu filmul *Freaks* al lui Tod Browning?



Pablo Berger

Este unul dintre filmele mele favorite! Și da, se poate face o legătură între *Freaks* și *Blancanieves*. A fost primul film pe care l-am văzut, aveam 15 ani, și a avut un efect enorm asupra mea. În acest sens am vrut să fac un film în spiritul *Freaks*. Interesant e că, în ciuda faptului că filmul e sonor, cînd Browning a scris

scenariul, era perioada filmului mut, deci și-l imaginase ca unul mut. Sînt sigur că lui Tod Browning i-ar fi plăcut *Blancanieves*.

Aveți un nou film în pregătire?

Ținînd cont că a trecut atît de mult timp între cele două filme,

am avut timp să scriu cîteva scenarii. În momentul de față, călătoresc în jurul lumii cu filmul meu. Acum sînt în România, peste cîteva săptămîni merg în Brazilia, apoi în Mexic, deci încă îmi promovez filmul.

A consemnat Ion Indolean

■ TIFF confidențial

Ziua 2

Cum Belzebut s-a întîmplat ca azi să fie sîmbătă? Și nu numai că-i sîmbătă dar e și a doua zi de TIFF. Ieri ce-am făcut? Țin minte că am văzut ce filme mi-am propus și că, după filme m-am dus în oraș. Și am petrecut. Și am petrecut și mai mult. De dimineață m-am trezit în grădina botanică, m-am panicat ca o vestală ce a stîns focul sacru la gîndul că voi fi copleșit de fluturi și m-am cărat spre apartament.

Acum îmi savurez cafeaua și încerc să-mi revin după agapa de

ieri în timp ce mă chinui să mă dumiresc la ce filme să merg azi. Aproximativ șase click-uri mai tîrziu, am în față lista completă a filmelor de azi. Primul la care mă voi rostogoli va fi *Data expirării*, un film mexican despre o mamă ce-și prea-cocoloșește copilul pînă cînd acesta se evaporează (nu la propriu, cred). Adică un fel de *Poziția Copilului* cu mai puțin copil (în continuare rămîn cu ideea că ar trebui cineva să-mi producă scenariul-continuare numit *Poliția Copilului*).

După thriller-ul sau horror-ul latino-american, voi rămîne în sală pentru cel de-al doilea calup de scurte românești care are în

componentă și proaspăt premiatul În acvariu al lui Tudor Jurgiu, despre un cuplu care se chinuie să se despartă, dar presupun că din cauza unui pește nu reușesc. Al doilea scurt care mă interesează este *Waste* cu Ana Ularu (din păcate nu trage cu arbaleta și nici nu e alergată de o anacondă gigantescă).

La Laurence pînă la capăt nu voi da cu subsemnatul din simplul motiv că deja am văzut această joacă de-a confuzia sexuală kilometrică. Joaca nu confuzia. În schimb voi puncta sigur *Actul de a ucide* pentru că e un fel de *ABCs of Death* serios și foarte cu zvic vizual. Sau poate că mă duc la *Corabia lui Tezeu*

care-mi pare o dramă multi-personaj de prin zona *Short Cuts* sau *Magnolia*. E și indian deci poate se și cîntă și dansează.

Mai pe seară, în jurul orei 19:00 am de ales între un film sîrbesc (*Cercuri*) despre dramele a cinci oameni afectați de un eveniment ce a avut loc acum 12 ani (catalistul evenimentului tragic fiind faptul că nu mai existau țigări la chioșc), documentarul excelent deja văzut despre Sugar Man, o coproducție exagerat de francofonă (*Dincolo de ziduri*) despre cum un basist și un pianist se cunosc intim în sensul biblic și *Dama de companie*, o coproducție nordică (cu aport irlandez) despre Stockholm-ul anilor '70 - sex,

obscurități, mai mult sex și o fată ce încearcă să-și depășească, probabil, condiția. Cred că ne e tuturor clar la ce film voi merge. Să fie, dară, *Dama de companie*.

Și pentru ca seara să fie completă, voi rămîne la *Deflorarea Evei van End* (nu ca participant activ) care-mi pare un fel de *The Omen* cu *We Need To Talk About Kevin*, poate? Cel puțin asta-mi place mie să-mi imaginez din sinopsis. Indiferent ce e, nu pot să ratez un film care are în titlu cuvîntul *deflorare*, unul din cele mai frumoase cuvinte românești, în aceeași categorie cu *poloboc*, *vicisitudine* și *sindrofie*.

Cătălin Mesaru



Fără Limită

Paradisurile lui Ulrich Seidl



De Ulrich Seidl ați auzit și văzut pe la ediții precedente (de TIFF). Austriacul cu *Import/Export* (2007), *Jesus You Know* (2003) și *Dog Days* (2001) nu are cum părea pasionat de cele divine. Fanii iconoclastului *Jesus You Know* îl știu ca interesat de habotniciile și talibanismul pe care le iscă fundamentalismele catolice. Ce-ar putea oare să vrea Seidl cu trilogia Paradisurilor? Ceva foarte programatic, destul de cinic, fioros de ironic și cât se poate de Seidlian în detașarea glacială de personaje și emoții. Paradisurile sînt artificiale. Milimetric calibrate pentru a da de pămînturi cu fundamentele civilizației vestice. Credința? Ipocrizie masochistă și hurducăială pe străzi cu statuia Fecioarei. Dragostea? Turism sexual și futai cu negri. Sperața? La ce poate spera o adolescentă prea-plinuță... exact. Doza de cinism și splendorile secundante, personajele pierdute în vidul și mofturile vestului putred, toate sînt orchestrate pictural, muzical și intelectual de Ulrich Seidl, *enfant terrible* al arthouse-ului *made in Austria*. Trilogia Paradisurilor este un triptic cu trei protagoniste memorabile.

Protagonista primului infern modern este Teresa (Margarete Tiesel), cea dornică de amor, care ajunge să plătească playboy kenieni de trei parale pentru ceva ce ea tot speră că ar fi dragoste sinceră, iar soarta, destinul, Seidl și abia în ultimul rînd neuronii

proprii îi sugerează că ar fi sex pe bani și absolut nimic mai mult. Povestea amorurilor consumate carnal și imaginate spiritual este ocazie de cinisme jubilatarii, ironii cumplite și derivă înspre *Platforma houllebecqiană*. Teresa ajunge în inima Africii și paturile africanilor pentru a oferi o exegeză a turismului sexual: simptom al unor naivități, putregaiuri, impotențe și abia în ultimă fază cinism dezumanizant pe care europenii clasei de mijloc îl practică "în lipsă de alternative".

Paradise: Faith o aduce în prim-plan pe Anna Maria (Maria Hofstätter), gospodină fiartă în sufleți și la ficiți de refuzul conaționalilor săi de a o mai primi pe Fecioara Maria la ei în case și inimi. Pentru ca lucrurile să fie deosebit de clare, Anna Maria își cară pe străzi și prin tramvaie statuia cu Fecioara. Drama unui suflet mare, care nu vrea decît binele (o viață cuvioasă și consecutivă primire în rai, d'oh) unor oițe rătăcite de turma Domnului? Nu și pentru Seidl, care dă de toți pereții și cu habotniciile și cu ipocriziile protagonistei. Ocaziile de a-și pune în practică mila și compasiunea și virtuțile creștine mai puțin intrusive în viețile celorlalți sînt două și sînt ratate cu aplomb de duduia habotnică: nici soțul musulman și paraplegic, nici pisica lăsată în grijă de sora plecată în vacanțe exotice (care este Teresa și este în Kenya)

nu sînt tratați cu ceva mai mult decît dispreț. Deloc surprinzător tot de supradoze de dispreț administrate de *auteur* beneficiază și protagonista.

Cea mai jună dintre protagonistele trilogiei strălucește în toată splendoarea șuncilor adolescente în *Paradise: Hope*. Meli (Melanie Lenz) are deja o greutate în super-extra-surplus, iar Fat Camp-ul (tabăra de slăbit) nu dă rezultate. Dar generează un portret lipsit de cinisme și chiar cumva empatic (lucru mirobolant din partea lui nenea Seidl) al unei adolescente cu curiozități (sexuale), reticențe (sexual-amoroase) și nesiguranțe (specifice vârstei și greutateii). Povestea de amor foarte sinceră și foarte lolitică pe care Meli o are cu un profesor cam bătrînor și foarte slăbănog face pulbere orice urmă de speranțe spre o viață normală, iar subtextul o trimite pe Meli fie înspre o viață asemănătoare cu a propriei mame (Teresa) fie cu a mătușii Anna Maria. Amplasate într-un triptic, cele trei portrete de femei ale lui Seidl trimit în mod repetat și asumat spre reperele, icoanele și rateurile Europei. De la maestrul flamanzi la kitch-ul burghez și finalmente la artele contemporane, fiecare episod își urmează stilul și tonul. Rezultă o trilogie cu episoade distincte, inegale dar extrem de complementare.

Cristi Mărculescu

Focus Grecia

Ghidul & O lume nedreaptă

Două filme, două subiecte și două genuri. Un student care face pe ghid al Atenei pentru colegi străini veniți "cu Erasmusu", și un polițai care se bagă într-o combinație nefastă pentru a ajuta un coleg să se "pensioneze cu stil". Un derivat din comediiile europene cu studențime (venite pe filiera *L'Auberge Espagnole*) și o reiterare a epocii de glorie a polar-ului francez. Și *Ghidul* și *O lume nedreaptă* sînt formule cinematografice deja testate și canonizate. Doar că sînt interesant adaptate specificurilor locale ale Elladei. *Ghidul* (Zacharias Mavroeidis, 2011) îl pune pe Iasonas (Mihalis Oikonomou) protagonistul frustrat, meticulos și riguros, dar confuz și însingurat în fața clienților săi. Studenți și ei, omologii de prin toată Europa cunosc deja fundamentele lifestyle-ului grecesc: frappé, sex anal, spart farfurii și hoinăreli prin insule. Logic că tentativele lui Iasonas de-a organiza un program și de-a vizita

monumente sînt sortite eșecului. Mai ales că nici el nu este un exemplu de organizare sau eficiență.

Lumea nedreaptă (Filippos Tsitos, 2011) pune un polițai trecut de primele tinereți în fața unor opțiuni morale, sentimentale și fiduciare deloc confortabile. Partener la o afacere foarte dubioasă, ucigaș al unui gardian foarte implicat în mafiotele și partener al unui dezgustat de viață dar avid de bani polițist cu idei laxe despre afaceri, protagonistul lui Tsitos are o ultimă și spinoasă șansă la fericire: o femeie săracă, hoată de prin supermarketuri și femeie de serviciu cu aspirații de damă de companie. Colorate în griurile și maroniurile realității din miezul periferiilor societății grecești, personajele, fie ei polițisti, mici mafiote sau femei, sînt toți simptome foarte umane dar și destul de strîmbe ale unei implozii în desfășurare.

Cristi Mărculescu



m@d[®]
electronics group

Microsoft
AUTHORIZED
Refurbisher

Cumpărați un PC reconșionat

www.pcmadd.com/tiff

Dacă doriți să vă bucurați de beneficiile de a deține un computer care se încadrează în bugetul dvs.? Luați în considerare achiziționarea unui computer reconșionat, furnizat de m@d Electronics, partener Microsoft Authorized Refurbisher.

Acești parteneri achiziționează calculatoare folosite, le reconșionează și preinstalează pe ele software original Microsoft.

Veți obține astfel un calculator de încredere la un preț accesibil – plus avantajul de a contribui la reducerea volumului de deșeurile electronice la nivel mondial.

Caștigătoare a Microsoft Video Competition, **MADD te provoacă!**

Înscrie-te în competiția video pentru amatori și ai șansa să câștigi un super-laptop

www.microsoft.com/refurbishedpcs/RRPVids.aspx

pentru înscrieri: www.pcmadd.com/tiff

CONCERTE LA TIFF 2013

TIFF
EVENTS



The Tiger Lillies

LUNI 3 Iunie ORA 21:30
HOTEL CONTINENTAL



DAKHABRAKHA
The Chaos band (Ukraine)

Acompaniament LIVE la proiecția filmului
EARTH
de Alexander Dovzhenko

MARTI, 4 Iunie, ORA 21:00
CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR



SOFA SURFERS

MIERCURI 5 Iunie ORA 23:00
HOTEL CONTINENTAL

PREȚ BILET: 30 LEI

BILETE:  biletmaster.ro

TIFF
EVENTS
PREZINTĂ
CONCERT EXTRAORDINAR


magicfm
soft music

PATRICIA KAAS

24 Iunie 2013 ORA 20:30

SALA SPORTURILOR "HORIA DEMIAN"

BILETE: ON-LINE PE WWW.BILETMASTER.RO
ȘI LA CASIERILE DIN IULIUS MALL, POLUS CENTER ȘI CASA TIFF
WWW.TIFFEVENTS.RO ȘI WWW.FB.COM/TIFFEVENTS



PMA
INVEST

 biletmaster.ro

 IULIUSMALL

 zile
nopti

PR
&MORE

 RAMADA
CASA

 AVOCADO
RESURSA BUCUREȘTI

 360 SPA

 EXIMTUR

 CASA
TIFF

■ Acesta este sfârșitul

Dincolo de ziduri

Poveste de dragoste gay, dintre un imigrant albanez (jucat de un francez, Guillaume Gouix, cunoscut mai degrabă pentru roluri macho) și un belgian, Paolo, *Hors les murs* este împărțit pe trei segmente care punctează căderea din Paradis în Infern a relației dintre ei (sîntem în secțiunea *Acesta este sfârșitul*). După infern – albanezul

este închis pentru că este prins cu narcotice – urmează regăsirea. Regizorul David Lambert a țesut întregul *story*, probabil, cu scena din final în minte. Cei doi, regăsindu-se, dar cu istoric diferit – a trecut un an – nu mai rezonază. Atracția erotică, victimă a propriei extincții, e o amintire plăcută, dar insuficientă pentru a reporni motoarele.

De altfel, Lambert îi asigură filmului o notă de paradigmă universal valabilă: ceea ce numim noi dragoste nu are nimic *glossy*; e doar o formă de auto-satisfacere a propriilor nebunii interioare, care pot să apară și să dispară, mai ales sub forța distructivă a timpului.

Bogdan Minea



■ Cu Allianz-Țiriac prin Cluj

Inspiră... inspirația

Cu ocazia festivalului de film TIFF, noi cei de la Allianz-Țiriac vrem să împărtășim cu tine câteva povești ale Clujului și ale reperelor sale. Mare pentru unii, mică pentru alții, lumea își găsește mereu o nouă dimensiune prin povești. Rolul nostru este de a face tot po-

sibilul ca aceste povești să dăinuie, orice s-ar întâmpla.

Povestea Uraniei este una dintre aceste povești. Începe la greci, precum multe altele, și este povestea unei ființe privilegiate. Urania este o muză. Muza astronomiei. Menirea ei este să aprindă și să întrețină suflul creativ al celor care o merită. Sau cel puțin așa se credea. Acum e doar o poveste... sau poate că mai sînt încă oameni care cred în menirea ei de muză. De-a lungul timpului, povestea ei a luat diferite înfățișări, dar a continuat să inspire. Clujul este unul dintre locurile unde Urania și-a făcut apariția.

Inedită și impozantă, Urania a luat forma unui palat al artelor vizuale. Pe 10 decembrie 1910, ușile lui s-au deschis și imaginile mișcătoare au început să-i uimească pe cei care doar își imaginaseră pînă atunci că așa ceva ar putea să existe. Palatul a trăit vremuri de glorie, de aceea am vrea să îl știm în siguranță pentru orice îi va rezerva viitorul.

Viața fiecăruia dintre noi este o poveste și ne dorim să continue exact cum ne imaginăm.

Noi, cei de la Allianz-Țiriac sîntem alături de tine pentru siguranța drumului tău în viață.

■ CONCURS: În căutarea TIFFarului 50+

TIFFari maniaci, TIFFari de anduranță, TIFFari în sesiune, TIFFari nupțiali, TIFFari fără instinct de conservare în principiu, locali și de aiurea. Dar de data asta, omagiind unul dintre cele mai vibrante personaje ale ultimilor ani, Gloria lui Sebastián Lelio, poate Personajul acestei ediții, vrem să găsim TIFFarul trecut de 50 de ani. Sîntem siguri că nu e mai puțin păcătos, că nu se avîntă mai puțin vertiginos sau nesăbuit în iureșul acestui

festival. Sau, dacă o face, sîntem curioși să aflăm cum a ajuns la înțelepciune. Și, mai mult, tragem nădejde că va vorbi mai deschis decît oricare altul despre excesele lui (cinefile). Deci, domnilor și doamnelor TIFFari, venim!

Cîștigătorul acestui concurs va primi tradiționalul badge de TIFF la anul. Primii trei clasati (în preferințele noastre) vor fi recompensați cu obiecte de la TIFF 2013.

■ **Supernova****Laurence pînă la capăt**

Cu o carieră regizorală începută la vîrsta la care majoritatea își pică simularea la Bac, Xavier Dolan e deja pironit ca și copiii teribili în *skinny jeans* al micului cinema quebecois de artă, din care o mai avem și pe Sarah Polley. Laurence e un profesor de literatură care decide să devină din bărbat femeie, dar fără să renunțe la relația

cu Fred, iubita sa. Transgresiv nu vrea să fie doar amorul dintre cei doi și schimbarea propriu-zisă, ci și filmul în sine; arhitectura cadrelor ori potrivirea muzică-imagini schimbîndu-se la fel de brusc precum umorile emoționale ale lui Laurence (de fapt un vehicul pentru Dolan însuși, care găsește ceva irefutabil de kinky în a avea actori

care să-i recite gîndurile). Un film care necesită puțin mai multă disponibilitate și care e foarte departe de un romance la care mergi să te ții de mîna, *Laurence anyways* merită atenție și doar pentru mationeaza queer unsă peste Clujul cam cumsecade.

Mark Racz

■ **Supernova****Vic+Flo au văzut ursul**

Dacă ai văzut *Nos vies privées* sau *Curling*, ai observat că domnul Côté are o plăcere în a-și izola protagoniștii în pădure. De regulă, nimeni nu pătrunde în izolarea auto-impusă. Cu *Vic+Flo...*, regizorul canadian plusează tematic, simțind probabil

pericolul de a nu pica în redundanță, manierism și obsesii personale hiper-expuse. În ultimul lui film, două lesbiene cvintagene se retrag într-o cabană, după ce au ieșit recent din închisoare. Nu, nu vor vedea niciun urs, ci doar un polițist care le vizitează

de două ori pe săptămînă. O posibilă cheie a filmului am putea găsi într-o scenă în care Flo îl roagă pe polițist să intre într-un tomberon. După refuz, îi spune că „așa ai fi văzut că atunci cînd îți bagi nasul în rahatul oamenilor, pute”. De remarcat ar fi modul în care

■ **Bursa Binelui, un proiect BCR****Oameni, organizații și proiecte despre care merită să se facă un film**

Provestea de azi: o asistentă medicală preia rolul de Hercules pentru 50 de copii din familii sărace. În Costești, singurul oraș din sudul județului Argeș, viața nu e deloc ușoară. Locuri de muncă sînt puține, mulți părinți au plecat să muncească în străinătate, iar majoritatea locuitorilor trăiesc din ce reușesc să cultive acasă. Unii copii renunță devreme la școală și acasă suferă din cauza violenței domestice în familie sau alcoolismului părinților. Din cauza acestor probleme s-a născut Centrul de zi al asociației Hercules, un loc unde copiii din familii sărace vin după școală să-și facă temele, alături de voluntari, primesc o masă caldă și se joacă. Protagonista acestui loc, unde, pentru cei 50 de copii, copilăria devine mai frumoasă în fiecare zi, este Petruța Stănescu. Totul a început în 1997, cînd a devenit voluntar al asociației, și încet-încet a reușit să strîngă din ce în ce mai multe fonduri și din ce în ce mai mulți copii la centru. Petruța este în același timp și asistentă la chirurgie la spitalul din Costești și, deși doarme puține ore pe noapte,

este mai mereu neobosită să facă bine. Uneori, în pauzele de la serviciu, își verifică emailul și rezolvă probleme care apar în centru. Și jobul de la spital și cel de centru îi aduc satisfacție și motivație. „Practic, locul meu este în două locuri”, spune Petruța. Motivație a simțit și cînd a găsit fonduri ca să-i cumpere lui Andrei, un băiat de clasa a II-a, care mergea pe jos cinci kilometri ca să ajungă la școală, o bicicletă. Petruța a reușit să țină centrul pe picioare și datorită platformei Bursa Binelui, unde a reușit să strîngă pînă acum 1.610 lei, bani care ajung ca să ofere 160 de mese calde copiilor de la centru.

■ **Zilele francofoniei**

Un juriu de 5 tineri francofoni va atribui un premiu unuia dintre filmele dintre următoarele filme:

Sâmbătă 1.06

S-a întîmplat în mai - Cinema Florin Piersic, ora 13:00
Laurence pînă la capăt - Cinema Florin Piersic, ora 15:30
Vic + Flo au văzut ursul - Cinema Florin Piersic, ora 21:00

Duminică 3.06

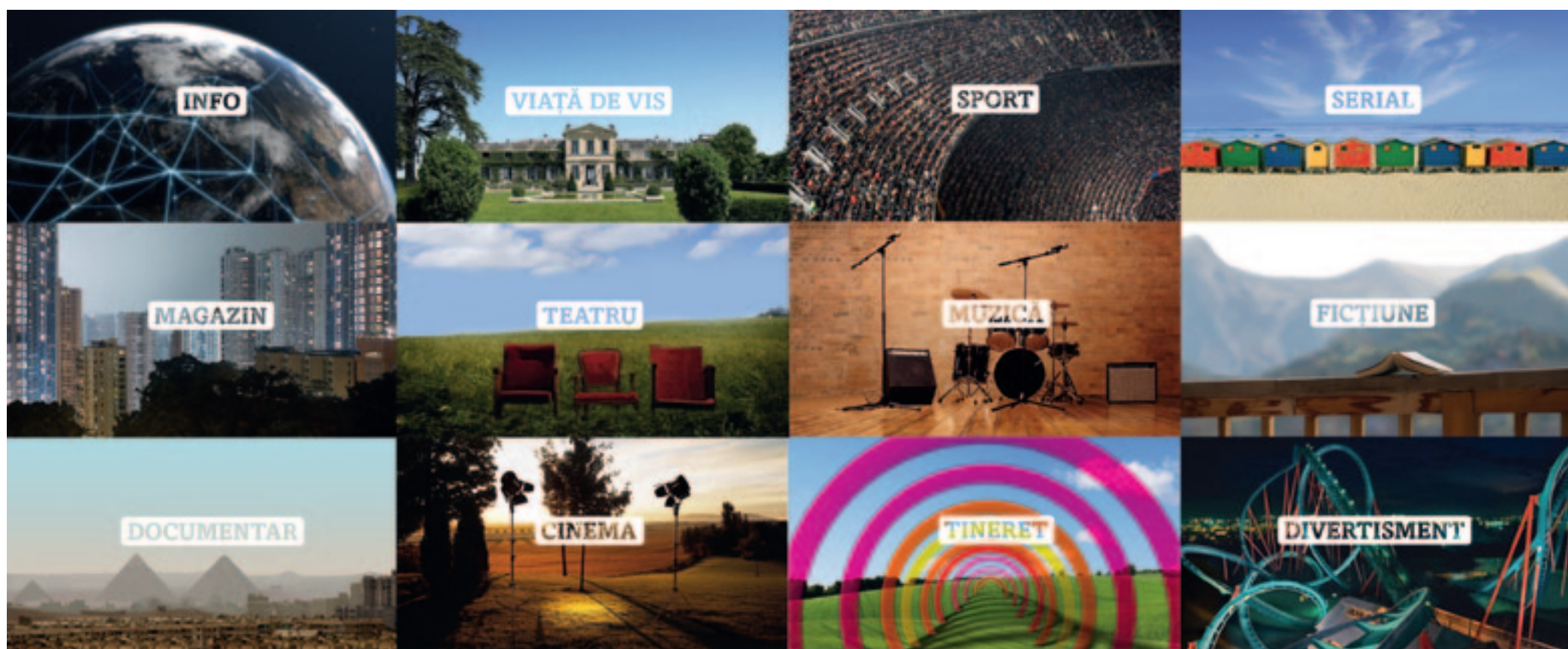
Marussia - Cinema Victoria, ora 10:00
Al cincilea anotimp - Cinema Florin Piersic, ora 15:30

Duminică, 2 iunie, la ora 20:30 se va decerna la Casa TIFF, **Premiul Special al Tinerilor pentru Filmul Francofon**. Premiul constă în 2000 de Euro oferiti de TV5 Monde, distribuitorului român care va distribui acest film în România, pentru cheltuieli de distribuție și promovare.

Bogdan Minea

E aici. E neîmblânzit. Mercedes-Benz CLA.

Coupé-ul în 4 uși de la Mercedes-Benz.
Descoperă-l pe www.mercedes-benz.ro/CLA



www.tv5monde.com

**PRIMUL CANAL GENERALIST DIN LUME
ÎN LIMBA FRANCEZĂ
SUBTITRAT ÎN LIMBA ROMÂNĂ**

**PARTOUT AVEC VOUS
TV5MONDE**

■ Must See – Acesta este sfârșitul

În viață

Din Rusia, cu maxim impact emoțional. Se moare ușor, se moare brutal și se moare degeaba. Să supraviețuiești morții unei persoane iubite este însă oroarea ultimă. Pentru a contura teza de mai sus, Vassily Sigarev pune pe peliculă și trece prin moarte mai multe personaje. O mamă denaturată, scăpată de patima al-

coolului, își așteaptă fetele care au fost trimise la orfelinat. Un cuplu de tineri "alternativi" decid să se căsătorească. Unui tată ratat i se refuză dreptul de a-și vedea fiul. Dincolo de decesele absurde, cei morți nu dispar. Rămân, morți fiind, în viețile celor care le-au supraviețuit și care, zdreliți de durere, demență sau furie, rămân imobilizați între

reacții inutile și realitatea insuportabilă. Sigarev manevrează uluitor de abil, percutant și furibund filmul (mai mult despre moarte decât despre viață). Veritabil tur de forțe poetico-funebre, *Zhit*, hardcorist halucinant și dureros, este unul din shockerele ediției curente de TIFF.

Cristi Mărculescu



■ Umbre

DeAD



Doi juni cu intenții neclare fac o vizită foarte specială unei familii de intelectuali. Filmul aventurii criminal-familiale semnat de neamțul Sven Halfar se bazează pe un trop deja bifat și re-

make-uit de nenea Haneke din Austria vecină: *Funny Games*. Accentele cad însă foarte diferit. *DeAD* este comedie foarte neagră, cu sadisme vesele și tragisme understated. Exact genul de thriller mai interesat

de jocul cu suspansurile decât de teze despre cinema & violență. Familia ferice (mamă MILFoasă, fiică lolitică și tată intelectual afemeiat) are de-a face cu două consecințe deja mature și psihotice ale olimpiadelor sexuale din tinerețea respectabilului patriarh. Holger, fiul nefecit, instabil, cu Porche, cocaină și mamă alcoolică cu tot, din primul mariaj, dar și Patrick, primul născut, ilegal și neștiut de nimeni, care, fără de Porche sau droage dar cu un prea bun prieten la braț, ajung ambii peste aniversarea *en course*. Pe durata cinei, amestecul de amărăciune și speranță din sufletul tatălui pulsează ghidat de cei doi fii. Ulterior începe seria incidentelor violente.

Cristi Mărculescu

■ Ce se întâmplă, documentarule?

În căutarea lui Sugar Man



Premiat cu Oscar în februarie, *Searching for Sugarman* e un film-retribuție, aproape un film-răzbunare pentru unul dintre cei mai vișoși lăutari ai bluesului american, pe nedrept ignorat de industria muzicală a anilor '60-'70. Sixto Rodriguez a lansat vreo două albume vândute în câteva exemplare în ghetourile din Detroit, după care a dispărut din istorie într-un incendiu cu focuri de armă. Adică o petrecere de adio perfectă pentru un om care seara cînta despre amărăciunea vieții de salahor, iar ziua era chiar salahorul. Dar muzica lui angajantă social și imaginea lui de marginal intelectual au

prins fantastic în Africa de Sud, în perioada Apartheid-ului. Muzica lui Rodriguez a fost soundtrack-ul dizidenților sud-africani și, întocmai cum aproape orice subinginer mustăcios român din perioada comunistă avea ascuns un album Jethro Tull pe undeva, copii piratate ale albumelor lui Sixto circulau prin Johannesburg. Toate acestea fără ca Rodriguez să se fi putut bucura vreodată de fama care i-a fost refuzată în SUA după ce producătorii lui și-au dat seama că n-au cum să facă din el "noul Dylan".

Secțiunea este prezentată de HBO.

Mark Racz

■ Umbre

Data expirării



Disperată, Ramona își caută fiul dispărut. Simte că a decedat dar nu are parte de vreo confirmare. Singura sa amică, angajată la morga orașului, îi împărtășește suspiciunile: Osvaldo nu se mai află printre cei vii. O vecină tinerică, nou sosită în bloc, și un bișnițar care dă tîrcoale morgii sînt, în viziunea celor două femei, principalii suspecți. Pus la marinat într-un amestec de thriller și comedie neagră, subiectul morbid își păstrează intactă natura eminamente tragică, ba chiar capătă arome

stranii. La conducerea jocului cu perspective variate și suspiciuni paranoid-telenovelistiche, regizoarea Kenya Marquez demonstrează că patosul și sobrietatea nu sînt întotdeauna modul optim pentru cartografierea unei relații complexe, personaje în derivă și realități pline de absurd. *Fecha de caducidad* este al doilea film mexican redutabil din secțiunea *Umbre* (după coregrafia extrem de arthouse a descompunerii din *Hailey* pe care ați face bine să nu-l ratați).

Cristi Mărculescu

■ Umbre

Furiile lui Takeshi Kitano

Takeshi Kitano încarnează acel paradox pe care numai o alteritate atât de consistentă ca cea care desparte lumea occidentală de Japonia, și, ca să fim cinstiți, restul lumii de Japonia îl poate genera. Copil teribil al marilor festivaluri, Kitano, cu numele de scenă Beat Kitano (Bi-to) este un monument de *mainstream* în țara lui natală: fața comicului e pe toate gardurile, desigur elegante; Kitano e atât de pe val – e un fel de Nadia Comăneci a televiziunii japoneze. Apropo, el e autorul uneia dintre cele mai sordid-ambigue poante cu Nadia Comăneci din istorie. Iar filmele sale, cele mai bune dintre ele furii sanglante fabulos coregrafiate, sînt, de fapt, inclassabile. Sub lupa sa de bătaș rebel – Beat nu și-a găsit niciodată locul în povești care conțin efluvii, melancolii și compasiuni – se lăfăie cel mai spectaculos și migălos desenat portret al lumii japoneze interlope. Tot ce a făcut în afara lui a contat mai puțin. Și iată că la zece ani după ultimul său film cu gangsteri made in Japan, japonezul recidivează cu *Furia* (și apoi *Furia la pătrat*), o încrîncenare plină de etichetă, umori și execuții *bigger*

than life a unor clanuri din Yakuza. Probabil cele mai exuberante filme al sale – și nu în sensul vreunui extaz al conștiințelor sau virtuților – *Outrage*-urile se mișcă în ritmul unui malaxor. Și, dacă ar fi să judec după mutrele înțepenite ale publicului de la Veneția, Kitano era cam singurul care părea să observe comicul hohotitor al unei lumi sfărîmate în propriile sale fălci. Unii i-au reproșat filmului că nu se ridică peste filmele de gen de duzină, că personajele sale, majoritatea căsăpite mai devreme sau mai târziu, nu sînt atașante. Atașantă cu vîrf și îndesat rămîne însă lumea interlopă cu multe capete și arteziene de sînge care își continuă nestingherită dansul. Iar Yakuza – o lume dincolo de ridicol, infinit retardată în fixitatea cutumelor sale, foșgăitor-letală, e un pretext în care se ascund comentarii asupra societății japoneze, ce funcționează impecabil. O farfurie de ramen aburind în care tocmai a sărit degetul ciopîrțit și încă zvicnind al unui mafiot, un meci de golf între o mașină de aruncat mingi și țeasta înnebunită de frică a unui cap mafiot



(*pun intended by Kitano*) ironizează tabuurile frumoase ale Japoniei aseptice – de exemplu, cultul pentru mîncarea ca artă și pentru golf ca *statement* social – și acel segment din cinema care li se închină. Cel mai spectaculos e *knockout*-ul aplicat mormanului de politețe ipocrită ce ajunge în toate cotloanele

societății. *Outrage* e în acest sens impecabil. În *Outrage Beyond*, există totuși accese de duișie după modelul american, care, deși accentuează prin contrast dezlănțuirea răzbunării, arată că spiritul lui Kitano, pur și dur, suferă pe alocuri de moliciuni. În schimb, filmele, infinit repetitive, vin cu partituri de violență cu asime-

trii subtile care aduc tribut marelui cinema japonez. Și fac din resturile în mizerie ale faimoasei caste a samuraiilor o demonstrație de forță că Japonia e, în unele părți ale ei, o enclavă ridicolă, dar că potențialul ei cinematografic rămîne abisal.

Laura Popescu

Windows 8 Internet Explorer 10

Work hard, play hard.

Microsoft

Microsoft.ro/windows

TIFF.12
Transilvania Internațional
Film Festival 04-14 Iunie 2013

PROECȚIE SPECIALĂ

BALKAN MELODY

Regia: Șerban Șchiuț
București, 2012

CONCERT

**IOAN POP
GRUPUL IZA**

DU | 02 JUNIE | 18:30
CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR
BILET: 30 LEI

WWW.TIFF.RO

EXHIBIȚIE PREZENTĂ DE
TIFF
EVENTS

■ InterogaTIFF

Mihai Chirilov's highlights of TIFF 2013

On the first day of the festival everyone starts scribbling on their schedules, highlighting what they plan to see. What are the 10 must-sees of the edition?

Heaven's Gate, Michael Cimino's doomed mammoth film, the director's cut, restored digitally, as shown in Venice last year. *Dark Blood*, River Phoenix's last film, finished by George Sluizer only last year through an ingenious trick that will, most likely, annoy a lot of people – for me it was as if I'd seen a ghost. *Earth*, Dovzhenko's silent classic, with live music by the Ukrainian band, DakhaBrakha – Anca Grădinaru saw it last year in Odessa in this form, and we'll take her word for it. Olivier Assayas's *Après mai* – my favorite from last year's Venice competition. It's pitch perfect. Sebastián Lelio's *Gloria* – I bet on it before it got into the Berlinale competition – I saw a work-in-progress version at San Sebastian, last year; if I'm allowed a confession, I'd like to grow old like Gloria. Kirill Serebrennikov's *Betrayal* – a Russian *In the Mood for Love*, sensual, sex-laden, with god-like cinematography and a splendid albeit cryptic scene of time passage. Eyal Sivan's extraordinary documentary *The Specialist* (in the 3x3 section) – made exclusively of archive footage from Adolf Eichmann's trial, the guy who became the Holocaust's scape goat. A small Dutch thriller, *Taped*, filmed in Buenos Aires – extremely low-budget and unpolished but terribly efficient. I jumped off my seat a couple of times. Kiyoshi Kurosawa's Japanese mini-series *Penance* – five episodes of various styles and durations, impeccably built, unexpectedly funny and with a bizarre resolve. And, last but not least, my revelation in the *Romanian Film Days* section, Tom Wilson's *The Bucharest Experiment*. The less you know about it before seeing it, the better. And that makes 10.

How is this year's Competition? Could you clue us in on your favorite contender?

The great majority of films are debuts (10 out of 12), the other two being directed by two danes that already had their debut at TIFF with *R*, some years ago. They were co-directors back then. This time they went their different ways, the results (*Kapringen* and *Nordvest*) turning out extremely different. There's a noticeable feminine shade to the competition, no less than eight of the films being portraits of teen girls, adolescents, women in crisis situations. I don't have an absolute favorite this year, as was the case with *Chapiteau Show* in the previous edition. I do, however, have

a weakness for *Ship of Theseus's* endeavor and structure, the humour and emotional twists and turns of *I Catch a Terrible Cat*, and for the complexity of the cinematography in *It Felt Like Love*, the way its camera explores feminine sexuality.

The novelties, as far as sections are concerned, are This is The End and the Greek and Slovak focuses. What will we find there?

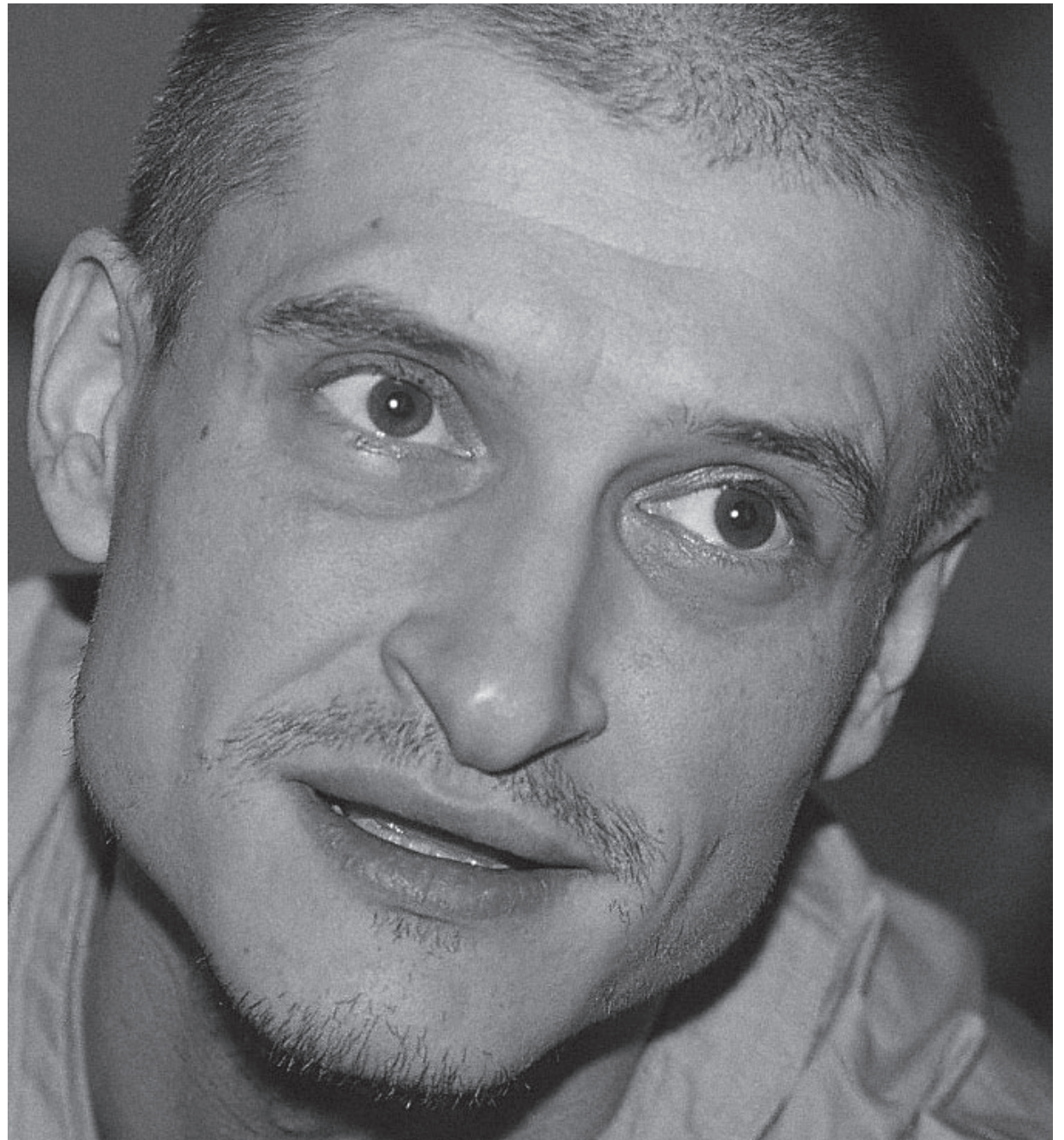
In *This is The End* I included 12 movies that deal, each in their own way, with the end. The end of the world, the end of a world, the end of a relationship, of a marriage, the end of life, the end of memory etc. In the films that I've seen last year I had the feeling that, deliberately or not, the psychosis of the forewarned 2012 Mayan apocalypse took its toll. Or perhaps it's just an explanation that I came up with to justify yet another sombre and uncomfortable TIFF section. With the Greeks and the Slovaks, things are somewhat simpler. The Slovaks are riding a wave, they're earning awards with their films, they're promoting themselves very well, investing considerably in digitally restoring '60s Czechoslovakian New Wave classics – thus explaining the two archive films in this year's focus, besides the recent productions. The Greeks continued to make movies despite the acute financial and identity crisis that the country is going through, and a lot of the films in the focus are a reflection of the current state of affairs. One of the most provocative titles of the edition says it all: *Boy Eating the Bird's Food*.

For the Union Square you choose films that must be seen on a gigantic screen. Which are this edition's spectacular films?

Kon Tiki is an adventure film *par excellence*. *Samsara* is a splendid visual essay that the giant Union Square screen will do justice to. *The Deep* – inspired from actual events – about surviving in frozen waters on the Icelandic coast, is a film of baffling intensity and confusion. Not to mention *Chasing Ice*: the images of the icebergs, filmed over the course of years and rendered on the screen for only a few seconds, are astonishing.

Which are some of the extreme titles of the edition, the ones to furnish enough shock-value to last a year? What are this edition's Shortbus, The Pianist or Chaser?

Ulrich Seidl's *Paradise* trilogy is this edition's concentrated shock dose, *Shortbus* and *The Pianist* combined. Seidl doesn't like half-measures, and, what's more, he goes beyond any limit, he is as godless as can be while still



Mihai Chirilov

retaining a subtle compassion for the female protagonists of the three stories. At least as far as I'm concerned – for opinions here are split. *Paradise: Love's* protagonist is both fabulous and audacious in the film. (In a normal world, she should have gotten the best female actor award at Cannes last year – but *Holy Motors* didn't take the Palme D'or either, so I'm not surprised...)

You have to see *The Act of Killing*, the documentary in the *No Limit* section, to believe it – laughing is the only escape from its devastation. There's also the Norwegian *90 minutes*, directed by a woman, of disturbing clarity – it will probably stir spirits on the feminist front of the issue.

What's this edition's guilty pleasure?

Let's say there are two (although we're far from the Bollywood extravagance *Om Shanti Om*): *Full Circle*, a Chinese film with elderly individuals that escape from a nursing home to compete on a TV show (I admit that I did weep at a certain scene with an old man and his nephew); and an absolutely crazy Romanian short that had me in stitches: *Grindcore*.

What is the assumed No Limit film, the one for which many will love you, and as many will hate you?

Exposed, a documentary about the colorful and uninhibited underground

neo-burlesque New York scene, one that declared war on the norms imposed by society. To quote *Variety*, it's not for the weak of heart. In one scene, a character "smears lipstick where Estée Lauder never dreamt it would go", and another "does unprintable things with a Manischewitz bottle". Wanna bet that precisely those who are scandalized by the idea and are therefore warned to avoid it, will still go see it?

What shouldn't be missed in the documentary section?

Ana Maria Sandu made an excellent selection out of almost 100 documentaries. If I were to pick just one, that would be *Dreams of a Life* – the story that shocked Great Britain, about a woman discovered dead in her apartment after three years, her TV still running. And she wasn't even antisocial, she was extremely vibrant and with a multitude of friends. Whoever said that we are born alone and we die alone was terribly right.

There are 190 films from 53 countries. Last year you recommended that people shouldn't rush to 6-7 films a day, but watch just enough films to find The Film. What is The Film for you at this edition?

There are two of them. One is not a film per-se, but a self-portrait by

Lucian Pintilie, as shown during the press conference of his film *Too Late* from 1996: brilliantly analytical, radical and filled with compassion, open to almost suicidal confessions, with no safety nets. It's a dynamite piece, seen by very few people, included as a bonus in the *Pintilie Cineaste* boxset containing his complete works. There will be a special screening at Cinema Arta to accompany the release of the boxset. However, at the core of this edition is, for me, Aleksei Balabanov's last film, *Me Too* – the one that, in fact, inspired the *This is The End* section. His last film from all points of view: I was devastated at the news of Balabanov's death two weeks ago. He was the author of another essential TIFF movie, *Cargo 200*. Ever since, I keep wondering whether the Happiness Tower from the film would teleport me or not... You have to see the film in order to understand what I mean.

What would a perfect TIFF 2013 day look like for you?

If, regardless of what happens during a TIFF day, I manage to get to see the evening film in Union Square, with a glass of good champagne in my hand (it can even rain, it doesn't matter), then I can say that it was a perfect day...

Interview by Laura Popescu

■ InterogaTIFF

Pablo Berger: My film is a terrorist attack on contemporary cinema

Pablo Berger, the director of *Blancanieves* (Snow White), only his second feature despite his long career in cinema, hopes his success will determine other directors to make silent, black and white films.

***Blancanieves* (Snow White) is the Spanish version of one of the oldest tales. Do people still want to watch classical stories adapted for the big screen?**

Well, the thing is a tale like Snow White has been in our memory for hundreds of years and I think the test of time is what makes

a story universal. Snow White doesn't belong to the brothers Grimm – they are not even the authors. It belongs to all of us. What I kept are the basic elements of the story and, inspired by those elements, I was able to create a new story. Yes, definitely I believe there is room for adaptations of old stories.

Shooting started right after *The Artist*, another silent film, was launched at Cannes Film Festival. Hazanavicius enjoyed massive success, and he probably didn't expect it. Has its success influenced *Blancanieves*. If it did, how?

When *The Artist* was released in Spain, my film was already shot. The

project started in 2005, it's my second film, and I worked eight years to make it happen. So, it was just a coincidence. *The Artist* and *Blancanieves* are big budget European films made with big stars, and made not only for festivals, but for the multiplex as well. I hope the success of these two films will influence other directors to make silent, black and white movies. What film and art do is tell stories with images and I think these two films are like a terrorist attack on contemporary cinema. In pre-production, nobody believed in them. Everybody thought I was crazy and I think sometimes in cinema we have to go against the flow.

The cast reflects three generations of very good Spanish actresses: there is Ángela Molina, a very well-known actress, Macarena García, and Maribel Verdú, and the little girl, Sofia Oria.

Can you tell us more about how the casting process happened and how you decided you have the right people for the roles?

I am very happy with the cast. Ángela Molina and Maribel Verdú are big stars and I was excited to have such icons in my film. But I wanted to have fresh faces too, so the little girl – it was her first audition and her first film. Macarena García appeared previously on TV, and it was her first film, so for me it was very important to combine big stars with new faces. The dwarves too, they were debutants except one. I was interested in finding faces. As Gloria Swanson said in *Sunset Boulevard*, "We didn't need words, we had faces."

Is there a connection with Tod Browning's *Freaks* (1932)?

Yes, it is one of my favorite films! And yes, there is a big connection between *Freaks* and *Blancanieves*. It was the first film I saw when I was 15 years old; I was at a film club and it had a big impact on me. In that sense, I wanted to make a film that had the spirit of *Freaks*. It is interesting that even though the film is not silent, Browning wrote the script in the silent era, so he first conceived it as a silent movie. I'm sure Tod Browning would have liked *Blancanieves*.

Do you have any future projects pending?

I took plenty of time between my two films, and I got the right scripts. At the moment, I am traveling around the world with my film. Now I'm here, in Romania, in a few weeks I will go to Brazil, at a festival, after that to Mexico, so right now I'm still promoting the film all over the world.

Interview by Ion Indolean






Did you know
we probably serve
the best coffee in Cluj?

★

Taste it yourself
FOR FREE
if you have
a TIFF badge or you are a guest.

TIFF
COFFEE POINT

by




str. Georges Clemenceau nr.2

■ Blog

Avem un film. Ce facem cu el?

Grăție revoluției digitale, n-a fost niciodată mai ușor să faci filme. Pentru regizorii debutanți, pentru studenții faliți din țări pipernicite, pentru rebelii din afara sistemului de studio, pentru hipsterii cu ambiții de autor și puriștii cu viziuni radicale despre cinema, e o perioadă extrem de fertilă. Acum, poți să bricolezi un film *homemade* chiar la tine în apartament, cu ingredientele la îndemână. Nu exagerez: unul dintre cele mai interesante experimente pe care le-am văzut în ultimii ani se numește *Flooding with Love for the Kid*, scris, regizat și interpretat de Zachary Oberzan pentru fabuloasa sumă de 99\$. Oberzan a jucat toate rolurile în această adaptare mega-ultra cheap după *Rambo*, folosindu-se doar de obiectele pe care le avea în garsoniera sa newyorkeză de vreo 30 de metri pătrați. Rezultatul arată ca o genială joacă de copii. Așadar, poți compune filme bio-pro-anti-indie-hip-cool-minimaliste dacă ai o cameră digitală și niște prieteni pe care să-i exploatezi amețindu-i cu "mirajul croazetei", dar ce faci mai departe? Cum

să nu rămii cu ele în garaj, după ce le-ai arătat doar unei public format din grupul tău de FB, din mame adoratoare și din vecini invidioși?

Necazul cu această abundență digitală e că se fac din ce în ce mai multe filme pentru cam aceiași oameni. Noroc cu festivalurile, care sînt atît de multe și, din cele 7643, poate împuști și tu vreunul, mai ales dacă ai băut cu directorul artistic pe la TIFF. Acum treizeci de ani existau doar cîteva manifestări de acest tip, cu adevărat importante, care aveau în program cam 40 de filme. Astăzi... În România, de pildă, există orașe care n-au spital dar au festival de cinema. "Sînt filmele indie niște bloguri ceva mai scumpe?" se întreba un columnist pe *The Guardian*. Adică, trăim cumva într-o epocă în care toată lumea "comunică" idei și aruncă cu o puzderie de pelicule spre o audiență care nu e în stare să îngurigeze nici a zecea parte? În plus, ca regizor independent crezi că fentezi cineplexurile super ticsite de grandomanii 3D cu ceva "adevărat" și "alternativ", dar te trezești că ajungi într-o nișă arthouse chiar

mai înghesuită. Cine crede că există două lumi distincte, una rea, a cinema-ului comercial bum bum și una bună, a cinema-ului de artă hush-hush, uită că ambele, la un anumit nivel, sînt la fel de competitive și de cînoase. Dacă faci un film mic care ia un premiu mare, te alegi cu un agent de vînzări și... lumea întreagă îl vede... dacă e dispusă să plătească un screening fee amuțitor care, de cele mai multe ori, împiedică odrasla ta creativă să ajungă în locurile ceva mai puțin lucioase și blazate. Și așa, viața acestor producții devine și mai scurtă. Odinioară festivalurile erau afaceri mai prietenoase, mai *laidback*, acum sînt prea ocupate să-și fure unul altuia căciula (adică să fie primul care să arate cel mai nou titlu de Y care a luat Z premii) și să strîngă în program un număr aberant de mare de titluri. În această cacofonie și inflație, a devenit cu mult mai ușor ca o capodoperă să treacă neobservată.

"În fiecare an, la Sundance, sînt înscrise peste 12.000 de pelicule. Fiecare dintre ele speră

să devină *Little Miss Sunshine*, adică acea producție de nișă care se fie absorbită de marele public. Odinioară, planul era clar: un regizor și echipa lui se înfometa ani de zile ca să cîștige două loterii: o selecție la Sundance și o eventuală lansare comercială. Acum, majoritatea regizorilor nu reușesc niciuna nici alta, dar chiar și o selecție la Sundance nu mai garantează mare lucru", scrie David D'Arcy în *The Guardian*. E drept că piața e saturată în orice industrie și nu doar în cea de film. Există, în mod sigur, prea multă ofertă și prea puțină cerere. Însă la "cererea" scăzută contribuie și închiderea cinemaurilor independente, distribuția dezastruoasă și deal-urile cu marile multiplexuri care decid cînd, unde, și pentru cît timp vor fi arătate filmele. Nu mai e vorba de o simplă ecuație între ceea ce vrea sau nu publicul.

Uneori, autorii independenți încearcă, curajos, să ocolească toate acestea; "do it yourself" pare să fie un model din ce în ce mai des folosit.

Dar poate adevărul cel mai crud e că majoritatea oamenilor va prefera mereu entertainment-ul și diversiunea în locul realității nealterate și lipsei de compromis. Cineva spunea că, dacă vrei un public mare, trebuie să reușești un film bun, dar care nu e "prea" bun. Însă facerea de filme... asta-i, de cele mai multe ori, cea mai ușoară parte.

Anca Grădinariu

CASA TIFF

ORA 22:00
Jazz concert Elena Mindru Quintet

TIFF LOUNGE

ORA 17:00
Întîlnire cu Mihai Chirilov,
directorul artistic al TIFF

EXPOZIȚIE

"Clujul meu, Clujul tău" – Casa TIFF

ÎN ROLUL PRINCIPAL:
REGELE

PENTRU CEI PESTE 18 ANI
www.desprealcool.ro

TIFF.12
Transilvania Internațional
Film Festival Cluj-Napoca 2013 - 2014
SUSȚINUT DE
URSUS
REGELE BERII ÎN ROMÂNIA